

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.,** proti žalované: **Vězeňská služba České republiky,** se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, týkající se žaloby na ochranu proti nečinnosti žalované, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 11. 2018, č. j. 22 A 72/2018 - 6,

takto:

I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **se zamítá.**

II. Kasační stížnost **se zamítá.**

III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Krajského soudu v Ostravě (dále jen „napadené usnesení“ a „krajský soud“), kterým byla věc postoupena Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) jako soudu místně příslušnému ve smyslu § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Předmětem sporu je, zda postoupení věci krajským soudem městskému soudu jako soudu místně příslušnému bylo věcně správné či nikoliv.

[2] Nejdříve se však Nejvyšší správní soud vypořádá s žádostí stěžovatele o osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[3] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu má stěžovatel povinnost zaplatit soudní poplatek jen tehdy, směřuje-li jeho kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19, publ. pod č. 3271/2015 Sb. NSS, dostupné, tak jako ostatní zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na www.nssoud.cz, v němž soud dovodil: *„Jestliže je tedy poplatková povinnost spojena s řízením o žalobě, v jehož rámci rozhoduje Nejvyšší správní soud o „procesní" kasační stížnosti, nevzniká podáním takové kasační stížnosti stěžovateli nová poplatková povinnost, neboť za řízení ve věci je již zaplaceno (případně se tato otázka řeší.")*. Přestože se rozšířený senát v citovaném usnesení výslovně nevyjádřil k otázce placení soudního poplatku a povinného zastoupení v řízení o kasační stížnosti proti usnesení o postoupení věci místně příslušnému soudu, lze tento závěr rozšířeného senátu analogicky aplikovat i na nyní projednávanou věc. Lpění na splnění těchto zákonných podmínek v řízení o „procesní" kasační stížnosti by totiž odporovalo smyslu a účelu řízení, které má zkoumat pouze to, zda byly dány důvody k postoupení věci jinému soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 7 As 122/2017 - 14). Žádost stěžovatele o osvobození od soudního poplatku je tudíž bezpředmětná.

[4] Z obdobných důvodů nemusí stěžovatel splňovat ani základní podmínku povinného zastoupení advokátem dle 105 odst. 2 s. ř. s. (viz shora zmiňované usnesení rozšířeného senátu, konkrétně jeho bod 29). Pokud však stěžovatel o ustanovení zástupce sám požádal, musí být o jeho žádosti rozhodnuto. Podle § 35 odst. 9 s. ř. s. *„[n]avrhovateli, u něhož jsou splněny předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát"*.

[5] Nejvyšší správní soud shledal, že ustanovení zástupce v aktuálním řízení o kasační stížnosti není nezbytně třeba k ochraně práv stěžovatele. Nedostatek zastoupení nebrání stěžovateli v přístupu k soudu a předmětem řízení o kasační stížnosti je právně nikoliv složitá otázka týkající se postoupení věci jinému správnímu soudu, která byla již dostatečně vyřešena předchozí judikaturou Nejvyššího správního soudu. Z kasační stížnosti stěžovatele je navíc jednoznačné, čeho se domáhá. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud stěžovateli právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti neustanovil a návrh na jeho ustanovení zamítl.

[6] K otázce postoupení věci krajským soudem městskému soudu jako soudu místně příslušnému stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že požadoval poskytnutí informace o činnosti Vězeňské služby České republiky, věznice Karviná, dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím"); pro dlouhodobou nečinnost se obrátil na soud. Stěžovatel namítal, že věznice Karviná je správní jednotkou, která podle § 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky (dále jen „zákon o Vězeňské službě") činí právní úkony za Vězeňskou službu České republiky, a proto je povinným subjektem.

[7] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. „[n]*estanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany*" (pozn.

zvýrazněno Nejvyšším správním soudem). Podle § 7 odst. 6 s. ř. s. „[n]*ení-li soud, u něhož byl návrh podán, k jeho vyřízení místně příslušný, postoupí jej k vyřízení soudu příslušnému*“.

[8] Nejvyšší správní soud konstatuje, že Krajský soud v Ostravě otázku místní příslušnosti posoudil správně. V daném případě se stěžovatel domáhá ochrany proti tvrzené nečinnosti správního orgánu, čímž mělo být zasaženo do jeho práv, ve věci poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Pro určení místní příslušnosti pro řízení o nečinnostní žalobě je rozhodující druhá část § 7 odst. 2 věty první s. ř. s., tedy k řízení je místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím jsou povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. Podle § 1 odst. 3 zákona o Vězeňské službě, je Vězeňská služba správním úřadem a účetní jednotkou. Dle § 1 odst. 4 zákona o Vězeňské službě jsou organizačními jednotkami Vězeňské služby generální ředitelství, vazební věznice, věznice, ústavy pro výkon zabezpečovací detence, Střední odborné učiliště a Akademie Vězeňské služby. Generální ředitelství zabezpečuje plnění společných úkolů ostatních organizačních jednotek, které metodicky řídí a kontroluje. V čele vazebních věznic, věznic, ústavů pro výkon zabezpečovací detence, Středního odborného učiliště a Akademie Vězeňské služby jsou ředitelé, které jmenuje a odvolává generální ředitel. Podle § 4 zákona o Vězeňské službě právní úkony jménem státu činí za Vězeňskou službu generální ředitel.

[9] Stěžovatel v souzeném případě brojí proti nečinnosti Vězeňské služby České republiky, která je správním orgánem (úřadem) a povinným subjektem ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Věznicím (resp. jejich ředitelům), které jsou organizačními jednotkami Vězeňské služby, jakožto orgánu státní správy s celostátní působností, totiž žádný zákon nevymezuje v oblasti poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím samostatnou rozhodovací pravomoc. Nemají tedy v této oblasti postavení správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a nelze je tudíž pro účely určení místně příslušného soudu podle § 7 odst. 2 s. ř. s. považovat za správní orgán, který jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.

[10] Správní orgán, o němž žalobce tvrdí, že zasáhl do jeho práv, je Vězeňská služba České republiky. Vězeňská služba České republiky sídlí v Praze. Místně příslušným krajským soudem k projednání žaloby je tedy Městský soud v Praze, jak přiléhavě, a to i s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu, připomenul v odůvodnění napadeného usnesení krajský soud.

[11] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

[12] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. ledna 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda

s e n á t u